

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Ivdaeis Et Sarracenis. Titvlvs II.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](#)

DE IUDAIS ET SARACENIS.

TITVLVS II.

CAP. I.

Principes Christiani compescere debent Saracenos sibi subiectos ab invocatione publica nominis Machometi, & a peregrinatione, quam facere solet ad sepulchrum ipsius. hoc dicit. Ioannes Andreas.

Clemens V. In Concilio Vienensi.

Cedit quidem in offensionem divini nominis & opprobrium fidei Christiana, quod in quibusdam mundi partibus principibus Christianis subiectis, in quibus interdum eorum, interdum vero per mixtum cum Christianis habitant Saraceni, sacerdotes eorum, Zabazala vulgariter nuncupati, in templis seu Mosquitis suis, ad quae idem Saraceni convenient, ut ibidem adorent perfidum Machometum, diebus singulis certis horis in loco aliquo eminenti ejusdem Machometi nomen (Christianis & Saracenis audientibus) alta voce invocant & extollunt, ac ibidem verba quodam in illius honorem publicè profertur: Ad locum insuper ubi olim quidam sepultus extitit Saracenus, quem ut sanctum Saraceni ali venerantur & colunt, magna Saracenorum earundem partium & etiam aliarum confluit publicè multitudo, ex quibus nostra fidei non modicum detrahitur, & grave in cordibus fidelium scandulum generatur. Quum autem haec in divina maiestatis displicentia non sint ullatenus toleranda, facro approbante concilio, ipsa in terris Christianorum distinctioni fieri deinceps inhibemus: universis & singulis principibus catholicis, sub quorum dominio dicti Saraceni morantur, & sunt praedicta, sub obtestatione divini iudicij obnoxii & injungentes, quatenus ipsi tanquam veri catholici & Christiani fidei seduli zelatores, opprobrium quod tam ipsis, quam ceteris Christicoli per præmissa ingenerit, debita consideratione pensantes, ipsum (ut proinde aeterna beatitudinis premium assequantur) de terris suis omnino auferant, & a suis subditis auferri procurent: inhibendo expresse, ne præfata invocatio seu profectio nominis ipsius sacrilegi Machometi publice, aut peregrinatio prælibata ab aliquo in eorum existente domino audeat attenuari de cetero, vel quomodo liber sustineri. Iverò, qui secus præsumperint, taliter ob divinam reverentiam castigentur ab ipsis, quod alii eorum exemplo pterterrit a præsumptione similiter ceantur.

DE HAERETICIS.

TITVLVS III.

CAP. I.

Transmittit constitutionis causam. Ioan. Andr.

Clemens V. In Concilio Vienensi.

Multorum & querela fedi apostolica pulsavit auditum, quod nonnulli inquisitores per se dem eandem contra pravitatem haereticam deputati, metas sibi tradias excedentes, sic interdum extendunt a sua potestatis officium, ut quod in augmentum fidei per circumspictam ejusdem fedi vigilantiam subligeret præfatum (dum sub pietatis specie gravantur innoxii) cedat in fidelium detrimentum.

Dominum constitutionem de officio inquisitionis exercende per diabolos & inquisitores, primo ponens quinque que potest alter fin-

a. Didicimus, deit in antiquarib. cod. etiam impressi. b. In antiqu. etiam impressa constanter legimus, olmoxiu. c. De materia & intellectu vide Dd. in e. ut commissi. & e. per hoc. de har. lib. 6. d. al. excedunt.

altero. Secundò tria, qua non potest: & decrevit aperte mittens, quod modo impeditus vel intercessus volunt communis ait se contentus. Ioan. Andr.

Propter quod ad Dei gloriam & augmentum ejusdem fidei, ut negotium inquisitionis hujusmodi eo proficeretur felicius, quo deinceps ejusdem labis indago solitus, diligenter, & cautius peragetur: ipsum tamen diecelanos Epilicos, quam per inquisitores a feci apostolica deputatos (omni carnali amore, odio, vel timore, ac cujuslibet commodi temporalis fluctu elementi) decernimus exerceri. Sic quod quislibet de praeditis filio alio citare possit, & arretractare sive capere, ac recessus incepere, ponendo etiam in competitibus vicinias ferreis, si ei visum fuerit faciendum: super quo plus conscientiam oneramus; necnon inquietum carceris, de quibus pro hac modo negotio, fecimus Deum & iustitiam, viderit expedire. Duro tamendere carceri, sive archo, qui magis ad penam, quam custodiam videatur, vel tormentis exponere illorū, aut sententiam procedere contra eos, Episcopus sine inquisitore, aut inquisitor sine Episcopo diecelano, aut eius officiali, vel Epilico fidei vacante, capituli fuerit hoc delegato, si sui ad invicem copia habere valent, intra octo dierum spaciū, postquam levi invenientur, non valebit. Et si secus præsumptum fuerit, nullum sit & irritum ipso jure. Verum si Epilicus vel eius capituli fidei vacante delegatus cum inquisitore, aut inquisitor cum altero eorumdem, propter præmissa sequentur aut notit personaliter convenire, posse Episcopum, & eius seu capituli, fidei vacante, delegatus inquisitioni & inquisitor Epilico vel eius delegato, levi fidei vacante illi, qui ad hoc per capitulum fuerit deputatus, sive ille committere viceas suas, vel suum significare per litteras consilium & consenserit.

Provvidet circa muros vel carcere hereticorum, ipsorum custodes, & custodium ministris. Ioan. Andr.

Sanè quia circa custodium carcere hereticorum, qui muri in quibusdam partibus vulgariter numerantur, multas fraudes diuidam intelleximus perpetuas. Nos & volentes super hoc providerem, statuimus, ac quilibet talis carcere vel murus, quem de cetero Episcopum & inquisitori prædictis volumus forte communem, duodecim stades habeat principales, discretos, indistinctos & distinctos unum, quem volet Episcopus, & providebit enim illum, de quo voluerit inquisitor, cuiusvis per se & quilibet predicatoris custodum sub se clamens & fidum poterit habere ministrum. Inquisitor enim concilavi ejusdem carcerisive muti, etiam discretas divisiones, quarum unam unus, aliam discentibus, predicatorum custodum, & cum omnibus ministrando, que incarceratis fuerint ministranda, suo potest committere vel subdelegare ministro.

Tonit suuamentu custodum, ministrorum suorum, & missorum, & aliorum officiualium. Ioan. Andr.

Porrò coram Episcopo vel capitulo, fidei vacante, & inquisitore prædictis vel substitutis ab eis, custodiis laicis, antequam suum officium exequantur, iurandum ad sancta Dei Evangelia corporaliter à se facta, quod in custodia inimicorum & aliorum pro crimine sacerdotis dicto in sua custodia positorum & ponendorum, & minime diligentiam & solicitudinem, quam poterat, deliter adhibebunt. Et quod alicui incarcero nisi unus in secreto b. loqueretur, quin hoc audierat alter custos. Et quod provisioem, quam incarcerati recipiunt ex ordinatione communis, & illud quod a parentibus & amicis, vel alii personis fidelibus ostenderetur eisdem (missis)

a. De materia ipsius b. vide Zanchi, tral. de har. cap. 1. & 2. b. Vid. Gondisatuum tral. de har. q. 1. Sylvestr. in verb. har. f. 2. b. Vid. Archidias. in cap. clericus. tr. daf. & in e. s. p. e. c. a. 2. quod. joan. Andr. in e. ult. de har.